

HÅLLBARHET OCH HÅLLBART FISKE

Undervisningsmaterial

Återvinn mig

HÅLLBARHET OCH HÅLLBART FISKE

I den här övningen lär sig eleverna om de Globala målen för hållbar utveckling, om mål 14 och hur målen är sammankopplade

Årskurs 4-6

Ca 2-3 lektioner

De 17 Globala målen för hållbar utveckling antogs 2015 med de övergripande målen att avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa och lösa klimatkrisen.

I den här lektionsserien får eleverna, med hjälp av de Globala målen för hållbar utveckling, en ökad förståelse för hur ekologi hänger ihop med sociala och ekonomiska frågeställningar.

Utgångspunkten är Mål 14 - Hav och marina resurser.

Huvudsakliga ämnen som berörs

- Biologi
- Geografi
- Hem-och konsumentkunskap
- Samhällskunskap

Mål med övningen är att

- eleverna får kunskap om de Globala målen för hållbar utveckling
- eleverna får en ökad förståelse för hur ekologiska frågor hör ihop med ekonomiska och sociala
- eleverna reflekterar över vad de själva, skolan och samhället kan göra för att bidra till att målen uppfylls

Mål kopplat till centralt innehåll

- Människans beroende av och påverkan på naturen och vad detta innebär för en hållbar utveckling (bi)
- Ekosystemtjänster, till exempel nedbrytning, pollinering och rening av vatten och luft. (bi)
- Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband och vilken betydelse kunskap om detta har, till exempel för jordbruk och fiske (bi)
- Hur val och prioriteringar i vardagen kan påverka miljön och bidra till en hållbar utveckling. (ge)
- Ojämliga levnadsvillkor i världen, till exempel olika tillgång till utbildning, hälsovård och naturresurser samt några bakomliggande orsaker till detta. (ge)
- Enskilda människors och organisationers arbete för att förbättra människors levnadsvillkor. (ge)

I denna övning finns starka kopplingar till de långsiktiga målen och skrivningar i kapitel 1 och 2 i LGR 11. Se en sammanställning av fler förslag på kopplingar i bilagan "Kopplingar till LGR 11".

Material

- Powerpoint "Hållbarhetsfoton"
- "De globala målen för hållbar utveckling"
- "Mål 14 - hav och marina resurser"

HÅLLBARHET OCH HÅLLBART FISKE

Introduktion

Gå igenom powerpointpresentationen ”Foton hållbarhet” med eleverna och be eleverna identifiera vilka av bilderna som de kopplar till hållbarhet och på vilket sätt. Reflektera med eleverna kring begreppen hållbarhet och hållbar utveckling. Ibland är det enklare att börja med begreppen ohållbart eller ohållbar utveckling.

Förslag på frågor

- Vad betyder hållbarhet?
- Vad betyder hållbar utveckling eller ohållbar utveckling?
- Är någonting som påverkar era liv?
- Vad gör du som är hållbart/ohållbart?

Låt gärna eleverna arbeta med frågorna i grupp och låt dem skapa en tankekarta eller en lista på nyckelord över vad hållbarhet innebär för dem.

Globala målen för hållbar utveckling

2015 antogs de Globala målen för hållbar utveckling av världens ledare i FN med fokus på fyra saker;

- **avskaffa extrem fattigdom**
- **minska ojämlikheter och orättvisor i världen**
- **främja fred och rättvisa**
- **lösa klimatkrisen**

Det är 17 mål och 169 delmål som ska vara uppfyllda **senast** år 2030.

Globala målen är integrerade och odelbara. De har nummer, men inget enskilt mål prioriteras över det andra. Genom att ett mål uppfylls så förenklar det för att uppnå ett annat.

Till exempel om fler får tillgång till rent vatten och sanitet, mål 6, så skapas bättre förutsättningar för människors hälsa, mål 3, genom förbättrad hälsa kan fler barn ta sig till skolan och få utbildning, mål 4, och genom utbildning kan fler få jobb och fattigdomen minska, mål 1.

I Mål 14 Hav och marina resurser är målet att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling.

”Världens hav – deras temperatur, kemi, strömmar och liv – driver globala system som gör jorden beboelig för mänskligheten. Haven täcker 70 procent av vår planet och över tre miljarder

människor är beroende av den marina och kustnära biologiska mångfalden för sin försörjning. Hur vi hanterar våra hav är avgörande för mänskligheten som helhet och för att balansera effekterna av klimatförändringarna.

Överfiske, försurning, gifter och föroreningar är några av de problem som drabbar våra hav idag. Visste du till exempel att åtta miljoner ton plast hamnar i haven varje år? Fortsätter det i denna takt kommer haven att bestå av mer plast än fisk år 2050. Vi måste skydda våra hav och säkerställa hållbar användning av havsbaserade resurser och ekosystem. Vi har alltid behövt haven. Nu behöver haven oss.”

HÅLLBARHET OCH HÅLLBART FISKE

Undersök Mål 14: Hav och marina resurser

Det finns flera delmål till Mål 14. Se bilagan "Agenda 2030 Mål 14 Hav och Marina Resurser" där du har Mål 14 med alla delmål.

Gå tillsammans med eleverna igenom Mål 14 och delmålen så eleverna förstår vad de innebär. Det finns också förslag på hur målen ska nås och tips på vad vi kan göra för att bidra till ett hållbart hav.

Låt eleverna försöka komma på egna idéer på hur eleverna själva, i klassen, skolan och kommunen kan bidra till att mål 14 uppfylls. **Skriv gärna ner alla idéer för att jobba vidare med.**

Hur hänger ett hållbart fiske ihop med de andra 16 globala hållbara målen?

När det handlar om hållbart fiske är det ganska självklart att utgå från mål 14 Hav och marina resurser. Men ett hållbart fiske handlar om så mycket mer, och påverkar även andra mål.

Fråga eleverna:

- Vilka andra mål kan ni koppla till hållbart fiske?

På bilden nedan kan ni se föreslagna kopplingar till målen. Följ pilarna från Mål 14 och försök hitta kopplingar till de andra målen.

Exempel: "Hållbart fiske kan kopplas till Mål 2, 'Ingen hunger'. Mer fisk i haven bidrar till att fler människor kan få mat."

Börja gärna tillsammans i klassen med att hitta kopplingar mellan mål 14 och mål 2, och kanske något mer mål.

Låt sedan eleverna, i mindre grupper, arbeta med att koppla ihop de globala målen med hjälp av bilagan med de 17 globala målen. Låt dem utifrån rubrikerna hitta kopplingar till Mål 14 och delmålen och skriva ner kopplingarna de ser och hur de motiverar.

Exempel: "Hållbart fiske kan kopplas till Mål 2, 'Ingen hunger'. Mer fisk i haven bidrar till att fler människor kan få mat."

Fråga eleverna

- Finns det något mål som vi kan ta bort utan att det påverkar möjligheten att uppnå ett annat?

Avsluta gärna med slutsatsen att alla målen är sammankopplade och integrerade med varandra.

HÅLLBARHET OCH HÅLLBART FISKE

